

product

Hèt tijdschrift voor productontwikkelaars

17e jaargang n° 2 maart 2009

Thema: Zintuigen

Over de **lichaamstaal** van producten

De beleving van geluid

Geslaagde geuren

www.productmagazine.nl

Iedereen weet dat we vijf, sommige mensen denken zes, zintuigen hebben waarmee we de wereld waarnemen.

Het vakgebied industrieel ontwerpen suggereert echter dat er maar één belangrijk is en dat is het gezichtsvermogen.

De andere hangen er een beetje bij en komen niet of nauwelijks aan de orde in het ontwerponderwijs.

Dit standpunt zal moeten veranderen en wel om diverse redenen. Ten eerste omdat het standpunt onjuist is en ten tweede omdat we daardoor kansen missen.

Prof.dr.ir. Wim Poelman & Marita Bartelet

De beleving van geluid

Het vakgebied industrieel ontwerpen suggereert dat er maar één belangrijk zintuig is: het gezichtsvermogen. Dat is onjuist omdat we veel producten waarnemen terwijl we ze niet eens zien, maar wel horen, voelen en/of ruiken. Een luchtafzuiging, bijvoorbeeld, kan ingebouwd zijn, maar is wel te horen en als hij niet werkt ruikt je het. Van veel producten in de auto wil je niet eens dat je ze ziet. Een goede autoradio is door een blinde te bedienen. Je behoort immers de ogen op de weg te houden. Behalve dat het standpunt onjuist is, is het ook onverstandig. We missen kansen. De concurrentie op het gebied van visuele vormgeving is moordend. We zijn voortdurend op zoek naar visuele Unique Selling Points (USP's) en weten uit gekkigheid niet meer wat we moeten doen. Nederland is inmiddels wereldberoemd om deze gekkigheden, onder andere via Droog Design, maar Memphis begon er al mee. Het heeft de chique naam "postmodernisme" meegekregen, pseudoniem voor design exhibitionisme.

Brievenbus van NPK

Andere zintuigen

Het zou verstandiger zijn om toegevoegde waarde te zoeken daar waar die nauwelijks gezocht wordt, namelijk in het aanspreken

van andere zintuigen, met name het gehoor. Uiteraard is dit niets nieuws. Bekend zijn de verhalen van de automobiellindustrie die zorgvuldig het geluid van het dichtslaan van een autodeur "ontwerpt". Ook het ontwerpen van alle beeps en peeps van mobieltjes is inmiddels een erkend vakgebied. Het wemelt echter nog van de kansen. Welke stoelontwerper verdiept zich in het akelige geluid dat een stoelpoot bij schuiven over bepaalde ondergronden kan maken? Welke ontwerper van behuizingen bekommert zich over het holle geluid dat een metalen container maakt? Hoewel, in elk geval één. De huidige brievenbus van NPK is oorspronkelijk in kunststof zowel als in metaal ontworpen, waarbij er qua vorm geen verschil was. Er is uiteindelijk gekozen voor de wat duurder kunststof versie. Naar verluidt vormde het blikken geluid van de metalen versie één van de argumenten.

Geluid beleven

Gelukkig krijgt het onderwerp steeds meer aandacht. Akoestiek is aan de faculteit Bouwkunde van de TU Delft een belangrijk onderwerp. Het blijkt, bijvoorbeeld, dat een betere akoestiek van gemeenschappelijke ruimten in verzorgingstehuizen van groot belang is voor communicatiemogelijkheden tussen bewoners. In veel gevallen is deze akoestiek beneden de maat. In Delft is er een onderzoeksgroep onder leiding van René van Egmond bezig met geluiden in relatie tot productdesign.

Discussie-avond

Material Design organiseert op donderdag 19 maart de discussie-avond "De beleving van geluid". Tijdens de Beleving van geluid lichten verschillende sprekers het thema toe.

Elif Ozcan

Eén van de sprekers is Elif Ozcan, onlangs gepromoveerd op de perceptie van productgeluid en hoe dit alles functioneert.

Beïnvloeding van het geluid van een sportterrein

Hoe ervaart de gebruiker de geluiden van producten, hoe kunnen we deze ervaringen beïnvloeden en integreren in productontwikkeling? Tijdens haar betoog geeft Elif Ozcan een aantal richtlijnen hiervoor.

Peter Veenstra

Peter Veenstra van Lola Architecten spreekt over geluid in de ruimte. Veenstra ontdekte bij tal van architectuurprojecten de enorme impact van verkeersgeluid op de openbare ruimte, zowel planologisch (niet bouwen, wel schermen of geluidswallen aanbrengen) als qua beleving. Een onbekend terrein waarvoor zijn bureau nu oplossingen zoekt.

Barnier Geerling

De derde spreker is Barnier Geerling, directeur van IAM Studios. Dit is een geluids(na)bewerkingsstudio; in audio post productie (geluidsnabewerking), sound design (geluidsontworp) en music composition (opdrachtmuziek). Zij werken voor bedrijven als Philips, TOMTOM, reclamebureaus en filmproductiehuizen. De vragen waar zij mee geconfronteerd worden zijn veelal: "Hoe vertaal ik beeld/ontwerp/gevoel in geluid & muziek?" Kiezen we hierbij voor een "realistische benadering" - waarbij een voorwerp (bijv. een pistool) zijn "echte" geluid behoudt (een eenvoudige knal) of kiezen we voor een geluid dat in de werkelijkheid niet bij het voorwerp hoort, maar toch beter past dan het werkelijke geluid

(een combinatie van een kanonschot en diverse pistoolschoten).

René van Egmond

In de discussie onder leiding van René van Egmond, universitair docent aan de faculteit Industrieel Ontwerpen van de TU Delft, zullen de sprekers en naar aanleiding van vragen met de zaal verder discussiëren.

Akoestisch congres in Rotterdam

Eveneens in Delft wordt veel akoestisch onderzoek uitgevoerd aan de Faculteit Technische Natuurwetenschappen. Deze Beleving van Geluid is gepland enkele dagen vóór een akoestisch congres in Rotterdam, georganiseerd door de Nederlandse en Duitse akoestische verenigingen. In het kader van een pre-colloquium in Delft zullen alle demo-opstellingen van de onderzoeksgroep operationeel zijn. Bezoekers van de Beleving van Geluid zijn derhalve nogal bevoorrecht: hun rondleiding vormt een soort generale repetitie voor het pre-colloquium. Voorafgaand aan de presentaties zal Diemer de Vries, universitair hoofddocent van de onderzoeksgroep, een overzicht geven van het werk in de groep. «

De organisatie van De Beleving van geluid is een initiatief van het tijdschrift Product, Wim Poelman, Charlotte Lelieveld, Ton Hurkmans, Ilse Goverts-van Kesteren, Peter Legierse, Daan Rietbergen en Marita Bartelet.

IAM Studio: geluidsstudio

De Beleving van geluid vindt plaats op donderdag 19 maart vanaf 17.30 uur tot 21.30 uur in de locatie van de Technische Universiteit Delft, Faculteit Technische Natuurwetenschappen aan de Lorentzweg 1, 2628 CJ Delft. Bij de receptie geven borden de verzamelruimte aan.

De bijeenkomst is gratis. U dient zich wel vooraf aan te melden via de website van Product: www.productmagazine.nl.

